

ב"ל (באר-שבע) 15120-02-12 - מיכאל גרינשפן נ' המוסד לביטוח לאומי

ב"ל (באר-שבע) 15120-02-12 - מיכאל גרינשפן נ' המוסד לביטוח לאומימחוזי עבודה באר-שבע
ב"ל (באר-שבע) 15120-02-12
מיכאל גרינשפן
ע"י ב"כ - עו"ד שושנה גלס
נגד

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ - עו"ד סימונה מימון
בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע
[02.01.2013]
כב' השופט יוחנן כהן
פסק דין

השאלה העומדת להכרעה הינה האם מתקיים בעניינו של התובע התנאי הקבוע בסעיף 84א(א)(3)(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה - 1995 (להלן: "החוק"), המחייב הגשת תביעה להכרה בליקוי שמיעה כפגיעה בעבודה בתוך 12 חודשים מיום שבו תועד ליקוי השמיעה לראשונה ברשומה רפואית. העובדות הצריכות לעניין ותמצית טענות הצדדים

1. התובע אובחן כלוקה בשמיעה, בבדיקת שמיעה שנערכה במכון "שמר - מרכז רפואי", מיום 9/6/09 (נ/4). מבדיקה זו עולה, כי קיימת לתובע ירידה בשמיעה בשיעור 20 דציבל בתדירויות הדיבור.
2. התובע הגיש תביעה לתשלום דמי פגיעה והודעה על פגיעה בעבודה למוסד לביטוח לאומי, ביום 6/2/11 (נ/1).
3. ביום 22/8/11, דחה הנתבע את תביעת התובע מהטעם שהתביעה הוגשה בחלוף למעלה מ-12 חודשים מהמועד בו תועד הליקוי לראשונה ברשומות הרפואיות כנדרש בסעיף 84א(א)(3)(א) לחוק.
4. אלה טענות התובע בסיכומיו:

א. התובע ייחס את ירידת השמיעה באוזן כאל מחלה אשר תחלוף מאליה ולא היה מודע כלל וכלל כי מצבו יחמיר עד כדי טנטון וירידה חזקה בשמיעה. בזמן הרלוונטי לא ידע התובע כי מצבו הרפואי באוזן משוייך להיחשפותו לרעש מזיק בעבודתו, אשר גרם לטנטון באוזנו ולפגיעה בשמיעה.

- ב. בדיקת שמיעה משמעותית ביצע התובע ביום 12/5/10, עת נשלח התובע על ידי רופא ממרפאה תעסוקתית לבצע בדיקות ליקוי שמיעה ב"מכון שמר", רק לאחר בדיקה זו הבין התובע כי ליקוי השמיעה הינו קשור קשר ישיר לעבודתו.
- ג. לאחר הבדיקה הראשונית לשמיעה שבוצעה ביום 2/10/09, היה טרוד התובע בבריאותו, שכן נתגלה גידול בעינו והוא היה עסוק בבדיקות רפואיות אצל מומחים בתחום גידולים בעיניים ולא התפנה לשאול לגבי ההליכים הספציפיים לגבי הגשת תביעה בנוגע לטנטון וליקוי השמיעה.
- ד. רק לאחר בדיקת שמיעה נוספת מיום 12/5/10, ורק לאחר חשדות הרופא התעסוקתי, ידע התובע בוודאות שהוא סובל מטינטון. לאחר הפניה לרופא התעסוקתי פנה המערער בזמן הנדרש תוך 12 חודשים על מנת להגיש תביעתו למל"ל.
5. כך נטען בסיכומי המוסד לביטוח לאומי:
- א. בהתאם להלכה הפסוקה, התנאים האמורים בסעיף 84א(א) לחוק הם תנאי סף, אשר ככל שאינם מתקיימים, לא ניתן להכיר בליקוי שמיעה כתוצאת פגיעה בעבודה. מיישומם של הכללים האמורים בעניינו של התובע, עולה מסקנה חד-משמעית, כי התנאי הקבוע בסעיף 84א(א)(3) (א) אינו מתקיים בעניינו של התובע, שכן תביעתו הוגשה בחלוף המועדים הקבועים בסעיף.
- ב. הנתבע טען כי מאחר והתביעה הוגשה לנתבע ביום 6/2/11, בחלוף 20 חודשים ממועד ביצוע הבדיקה, קרי - 9/6/09, הרי שלא התמלא התנאי הקבוע בסעיף 84א' לחוק ועל כן אין לתובע להלין אלא על עצמו שלא עמד במועדים הקבועים בחוק.
- ג. עוד טען הנתבע, כי אם בית הדין יקבל את פרשנותו של התובע, אזי יתרוקן סעיף 84א' מתוכן ותתייתר משמעותו. כמו כן, טוען הנתבע, כי לא ברור מדוע בוחר התובע להישען על בדיקת השמיעה מיום 12/5/10, כבדיקה משמעותית לדידו, שכן, הדרישה המפורטת בסעיף 84א'(א)(3), היא אובייקטיבית במהותה ואין המדובר באבחנה סובייקטיבית של התובע, האם הבדיקה משמעותית ואם לאו.
6. לאחר עיון בטענות הצדדים, להלן פסק הדין.
7. בסעיף 84 א לחוק נקבע:
- "(א) אין רואים בליקוי שמיעה שעקב חשיפה לרעש, תוצאה של פגיעה בעבודה אלא אם כן התקיימו כל אלה:
- (1) המבוטח נחשף בעבודתו לרעש התקפי ומתמשך, העולה על המותר לפי סעיף 173 בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן - רעש מזיק);
- (2) כושר השמיעה פחת, בשיעור של 20 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים;

(3) הוגשה למוסד תביעה להכרה בליקוי השמיעה כפגיעה בעבודה, בתוך 12 חודשים מהיום המוקדם מבין אלה: (א) היום שבו תועד הליקוי לראשונה ברשומה רפואית כמשמעה בסעיף 17 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - רשומה רפואית);

(ב) היום שבו, לדעת הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים כמשמעותן בפרק זה, לפי הענין, החלה הירידה בשמיעה.

(ב) "...

8. הסעיף קובע תנאים מצטברים.

התנאי הקבוע בסעיף 84א (א)(3) אינו מתקיים, שכן התובע הגיש את התביעה למוסד, לאחר שחלפו יותר מ-12 חודשים ממועד הבדיקה הראשונה בא תועד הליקוי.

9. בעניין ברלכיס, שהינו פסק דין מנחה בסוגיית תיקון 79 לחוק הביטוח הלאומי, נקבע:

"לדידי התנאים המקדמיים שנקבעו בסעיף 84א לחוק הינם סבירים, מידתיים ואינם פוגעים בשוויון. בוודאי אין מדובר בהוראת חוק רטרואקטיבית. תיקונים רבים בחוק הביטוח הלאומי שינו את זכויות המבוטחים מכאן ולהבא. כל תביעה למוסד נבחנת לפי הוראות החוק בנוסחן במועד הגשת התביעה. עובר להגשת התביעה לא קונה המבוטח כל זכות העומדת לו ומחייבת את המוסד שלא לבחון עניינו אך ורק בהתאם להוראות החוק במועד הרלוונטי."

עב"ל 53/08 ברלכיס - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 2/10/08.

10. תקופת ההתיישנות הקבועה בסעיף 84א, זהה לתקופה הנקובה בסעיף 296 לחוק, החל על כלל המבוטחים.

11. לטעמי, לשונו של סעיף 84א(א) ברורה וחד משמעית והיא קובעת כי "אין רואים בליקוי שמיעה שעקב חשיפה לרעש תוצאה של פגיעה בעבודה אלא אם התקיימו כל אלה" (ההדגשה שלי - י.כ.). התנאי השלישי הוא כאמור כי התביעה הוגשה תוך 12 חודשים מהיום שבו תועד הליקוי לראשונה ברשומה רפואית.

12. הסעיף כאמור קבע שורה של תנאי סף שבלעדיהם לא ניתן להכיר בפגיעה בשמיעה שמקורה בחשיפה לרעש כ"פגיעה בעבודה", ומשבחר המחוקק להגביל את יכולתו של תובע להגיש תביעה תוך 12 חודשים בלבד, הרי שאין אנו רשאים לסטות ממצוותו.

13. יש לזכור, כי סעיף 296(א) לחוק אף הוא קובע כי "כל תביעה לגמלת כסף תוגש למוסד תוך 12 חודשים מהיום שבו נוצרה עילת התביעה", וההיגיון העומד מאחורי סעיף זה, כפי שנפסק לא אחת, הוא לדרבן את התובע להגיש תביעתו מבעוד יום, על מנת לאפשר למוסד לביטוח לאומי לבחון את תביעתו בזמן אמת ככל שניתן.

14. מכאן שהוספת הדרישה גם בסעיף 84א(א)(3) לחוק, באה לרבות על הדרישה שבסעיף 296, ובעוד שההשלכה של איחור בהגשת תביעה על פי סעיף 296 אינה חוסמת דרכו של תובע מלהגיש את תביעתו, אלא גוררת אחריה סנקציה כספית, הרי שהגשת התביעה לאחר 12 חודשים בנושא שמיעה חוסמת את דרכו של העובד שנפגע, שכן מדובר בתנאי סף שאין התובע במקרה שבפני עומד בו.
 15. פסיקתנו זו מתיישבת אף עם פסיקת בית הדין הארצי לעבודה בעב"ל 432/09 הייטנר - המוסד לביטוח לאומי, ניתן ביום 25/10/10.
 - "התנאים הקבועים להכרה בליקוי שמיעה הקבועים בסעיף 84א(א) לחוק הינם מצטברים, ולשונם ברורה. אין כל ספק בעניינו, לאחר שעיינו בטענות המערער, כי לא עלה בידו להוכיח כי התנאים הקבועים בסעיף האמור מתקיימים בעניינו. על פי הסעיף, על התובע להוכיח כי כושר השמיעה שלו פחת בשיעור של 20 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים, וכי התביעה הוגשה למוסד לביטוח לאומי בתוך 12 חודשים מהמועד המוקדם מבין השניים המנויים בסעיף 84א(א)(3). בעניינו, התביעה הוגשה למוסד לביטוח לאומי בחודש אוגוסט 2007, וב"כ המערער הודה בבית הדין האזורי כי אין בידו מסמך רפואי כלשהו בתקופה שבין אוגוסט 2006 לאוגוסט 2007 המעיד על ירידה בשמיעה בשיעור של 20 דציבל בכל אחת מהאוזניים. אין מדובר כאן בקביעה רפואית אשר היה על בית הדין האזורי למנות מומחה רפואי להכרעה בה. כן יודגש, כי בדיקת השמיעה מיום 13.1.08 אינה רלוונטית, משום שהיא בוצעה לאחר שהוגשה התביעה למוסד לביטוח לאומי".
 16. בעניינו, התובע הגיש תביעתו למוסד לביטוח לאומי אך ביום 6/2/11, ובחלוף 20 חודשים ממועד ביצוע הבדיקה, ולפיכך לא התמלא התנאי הקבוע בסעיף 84א(א)(3).
 17. אין לקבל את טענות התובע לפיה המועד הנכון לבדיקת תביעתו, הינו מועד בדיקת השמיעה מיום 12/5/10. בהתאם לסעיף 84א(א)(3)(א), הרי שהיום הרלוונטי הינו היום שבו תועד הליקוי לראשונה ברשומה רפואית, ובעניינו אין חולק כי כבר בבדיקה מיום 9/6/09, אובחן התובע כלוקה בשמיעה, שכן מבדיקה זו עולה כי קיימת לתובע ירידה בשמיעה בשיעור 20 דציבל בתדירויות הדיבור. המבחן הינו אובייקטיבי במהותו ולא מבחן סובייקטיבי.
 18. לאור כל האמור לעיל, התוצאה היא איפוא שדין התביעה להידחות.
 19. אין צו להוצאות.
 20. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בתוך 30 יום ממועד קבלת פסק הדין.
- ניתן היום, כ' טבת תשע"ג, (02 ינואר 2013), בהעדר הצדדים וישלח אליהם.